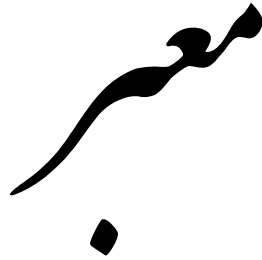

آشنایی اجمالی با

ضمیمه ی شماره ۳۳ کتاب معرفی حکمت سرا

www.hekmatjoo.ir

ویرایش تیرماه ۹۵

فهرست

- ۲ طلعه
- ۱- تعریف معبر ۵
- ۲- معرفی اجمالی (نحوه‌ی معارفه‌ی اولیه‌ی اولیه‌ی حکمت‌سرا و مخاطبین جدید) ۶
- ۳- معرفی تفصیلی (جایگاه جویی مخاطبین جدید حکمت‌سرا) ۱۰
- ۴- انتخاب نهایی (جای گیری مخاطبین جدید در جایگاه منتخب) ۱۴
- ۵- محاسن و آفات معبر ۱۷

طلیعه

یکی از اصلی ترین ابعاد بشر امروز در جامعه تعریف می شود و این زندگی اجتماعی است که به انسان کمک می کند تا عمل صالح انجام دهد.

انسان ها وقتی می توانند در جامعه مثمر ثمر باشند که جایگاهشان را در جامعه بیابند.

بشر امروزی با جوامع مختلفی رو به روست و این گستردگی به حدی است که چه بسا مانع تشخیص درست جایگاه فرد در هر یک از جوامع می شود شایسته است شخصی که می خواهد وارد جامعه ای شود خصوصیات آن جامعه را قبل از ورودش بشناسد و یک بار دیگر خود را در معرض آن جامعه قرار دهد و خدماتی را که می تواند به آن جامعه برساند مورد بررسی قرار دهد و حتی با جای گرفتن در یک جامعه، جایگاه خود را در دیگر جوامع نیز بسنجد.

ورود به هر جامعه دو شاخصه ی اصلی دارد:

(۱) شناخت جامعه

(۲) شناخت توانمندی های خود

به کمک این دو شاخصه افراد می توانند خدمات خوبی به جامعه ارائه دهند و همچنین از خدمات مناسبی بهره مند شوند.

مجموعه های فرهنگی نیز یک جامعه به حساب می آیند؛ جامعه هایی که با هدف ارتقای سطح فرهنگی جامعه ی بزرگتر مانند شهر، کشور و حتی تمدن سازی شکل گرفتند و هر شخصی بخواهد وارد جامعه فرهنگی یا تربیتی شود نیازمند دو شناخت است:

(۱) شناخت مجموعه ی فرهنگی با کلیه ی چهار چوب ها، اهداف و جایگاه ها

(۲) شناخت توانمندی های خویش در قالب فعالیت های مجموعه ی فرهنگی

اگر در مجموعه ای مسیری مناسب جهت چنین شناخت هایی نباشد، ورود افراد در مجموعه در ابتدا پر آزمون و خطا می شود. در چنین مجموعه هایی هم هزینه ی زیادی از مراجعین تباہ می شود و هم خود مجموعه دچار کندی می گردد.

چه بسا مراکز فرهنگی زیادی با اهداف عالی شروع شده اند اما به علت ورود ناگهانی افراد به آن مراکز و نبودن مسیری جهت شناخت متقابل فرد و مجموعه باعث شده آن مجموعه دیر به اهدافش برسد یا از آن اهداف دور شود.

بخش ابتدایی این متن در راستای تعریف مسیری جهت شناخت متقابل فرد و مرکز پژوهشی حکمت سرا "معبر" می باشد.

بخش دوم به نحوه ی ارائه ی اطلاعات و تبیین حکمت سرا برای مخاطبین می پردازد. ارائه ی اطلاعات اگر به درستی انجام شود روزنه های روشنی در ذهن و حرکت فرد ایجاد می کند که مطابق با روحیه ی حقیقت جویی فطری انسان می باشد.

بخش سوم به جایگاه یابی افراد می پردازد. جایگاه یابی صحیح فرد در حکمت سرا زمانی اتفاق می افتد که بهره مندی متقابل بین مراجعه کننده و حکمت سرا حاصل شود.

بخش چهارم قرارگیری فرد در جایگاه منتخب را مورد بررسی قرار می دهد. لازم است افراد، توانمندی های خود را در معرض دید قرار دهند و با حق انتخاب و اختیار خود وارد میدان حکمت سرا شوند تا جایگاه خود را بیابند.

هر واحدی از یک ساختار محاسنی دارد و از طرفی با آفاتی نیز مورد تهدید قرار می گیرد که این موضوع در مراکز فرهنگی به طور چشمگیر قابل مشاهده است، بخش پایانی به توضیح این مطلب و بررسی محاسن و آفات معبر در حکمت سرا می پردازد.

۱- تعریف معبر

مسیری که مخاطب جدید هنگام ورود به حکمت سرا با آن رو به رو می شود تا در فرآیندی که با یاری مسئول معبر طی می کند، به شکل مطلوب به عنوان همکار شناخته شود. نکاتی که لازم است در تعریف فوق تبیین شود:

مخاطب جدید: شخصی که حکمت سرا را شناسایی می کند تا از خدمت دهی و خدمت گیری خود به مجموعه مطلع شود. مخاطب جدید یا به عنوان پرسشگر و علاقه مند به حکمت سرا مراجعه کرده است و یا توسط حکمت سرا مورد دعوت قرار گرفته است.

مسئول معبر: فردی که با تمام ساختارهای حکمت سرا آشناست و می تواند اهداف و چشم انداز حکمت سرا و وظایف هر یک از همکاران را برای مخاطب جدید تبیین کند و در صورت نیاز، جهت ارائه ی اطلاعات بیشتر، مخاطب را به مسئولین مربوطه معرفی می نماید.

شکل مطلوب: لازم است مخاطب جدید با حکمت سرا به طور صحیح و در حد نیاز آشنا شده باشد و با توجه به توانمندی های خود به گونه ای فعال شود که حکمت سرا به وی خدمت دهی مناسب داشته باشد و متقابلاً مخاطب جدید بتواند به حکمت سرا خدمت رسانی کند.

همکار: کسی که مسئولیت یک یا چند قسمت از امور جاری در حکمت سرا را به عهده گرفته و علاوه بر مسئولیت هایی که در ساختار حکمت سرا به عهده دارد در جایگاه یک مدیر و پژوهشگر نیز ایفای نقش می نماید.

۲- معرفی اجمالی (نحوه ی معرفه ی اولیه ی حکمت سرا به مخاطبین جدید)

شناخت درست و کافی، انتخاب درستی را نیز به همراه خواهد داشت. به میزانی که انسان با شناخت کم یا نادرست وارد مجموعه ای شود از بهره مندی خود و خدمت رسانی به مجموعه کاسته می شود.

شناخت کم ممکن است باعث شود مجموعه، از تمام استعدادهای مخاطبین جدید استفاده نکند و یا وی خدمات کمی از مجموعه ی حکمت سرا دریافت کند.

شناخت نادرست باعث تصمیم غلط در انتخاب و ایجاد اختلال و نارسایی در مجموعه حکمت سرا می شود.

پس ضروری است که در حد نیازی که مطابق دایره ی انتخاب و اختیار مخاطبین جدید است امکان شناخت متقابل ایجاد شود.

مخاطبین جدید حکمت سرا یا توسط همکاران مجموعه شناسایی شده اند و به امید همکاری در جایگاه های مشخصی از آن ها دعوت به عمل آمده است و یا مخاطبینی هستند که دغدغه ی کار فرهنگی و همکاری در مجموعه های فرهنگی را دارند.

در هر صورت مسئول معبر موظف است در ابتدا مخاطب را با کلیات مجموعه اعم از اهداف، چشم انداز و جایگاه های مختلف حکمت سرا به طور اجمالی آشنا نماید.

جهت معرفی اجمالی حکمت سرا لازم است نکات و مراحل پیشنهادی زیر به حسب تشخیص مخاطبین جدید و مسئول معبر در نظر قرار گیرد:

(۱) مسئول معبر و مخاطب با یکدیگر مرتبط می شوند و اولین آشنایی متقابل شکل می گیرد. در این مرحله مخاطب سوالات و نیازهای اولیه ی خود از حکمت سرا را مطرح می کند و مسئول معبر با توانمندی های وی آشنا شده و اطلاعاتی متناسب با توانمندی او در اختیارش می گذارد.

اگر معرفی توانمندی و نیازمندی های مخاطب در این مرحله به طور مکتوب دریافت شود مراحل بعد با سهولت و کیفیت بهتری صورت می پذیرد.

(۲) مسئول معبر موظف است بر اساس سوابق معرفی شده توسط مخاطب حداقل یکی از مستندات حکمت سرا را به ایشان ارائه دهد و پیرامون کلیات حکمت سرا گفتگو نمایند تا مخاطب جایگاه مستندی که دریافت کرده است را در کل حکمت سرا تشخیص دهد. در این مرحله مخاطب اطلاعات مورد نیازش را در قالب مستندات مکتوب یا میدانی دریافت

می‌کند. این مهم از طریق مطالعه‌ی کتاب "نقش مردم در تحول بنیادین دبیرستان و دانشگاه در قالب مرکز پژوهشی حکمت‌سرا" و یا گفتگو با یکی از اعضای شورای راهبردی امکان پذیر است. در این مرحله مسئول معبر از دریافت اطلاعات مخاطب جدید اطمینان نسبی پیدا کرده و ابهامات وی را رفع می‌نماید.

توصیه‌ی موکد این است که در این مرحله کتاب معرفی اجمالی حکمت‌سرا حتماً توسط مخاطب جدید مطالعه گردد.

نتیجه‌ی این مرحله برای مسئول معبر این است که اطلاعات مورد نیاز و دقیق‌تری از مخاطب جدید راجع به فعالیت‌های گذشته، دغدغه‌های ذهنی و نوع نگرش به مستندات حکمت‌سرا را دریافت می‌کند.

(۳) مسئول معبر موظف است با توجه به توانمندی‌هایی که توسط مخاطب جدید اعلام شده جایگاه‌هایی را که حکمت‌سرا نیاز به کمک دارد به ایشان معرفی نماید و زمینه‌ای را مهیا کند که ایشان با حدود حداقل ۳ جایگاه آشنایی پیدا کند. این شناسایی اولیه بهتر است از طریق معرفی مخاطب به مسئولین جایگاه‌ها توسط مسئول معبر صورت گیرد.

این معرفی باید در حدی باشد که مخاطب جدید بتواند تصمیم بگیرد که آیا می تواند قبل از قطعی نمودن همکاری اش هر جایگاه را به طور ویژه و برای حدود دو ماه بررسی بکند؟ به عبارت دیگر حجم اطلاعاتی که در اختیار مخاطب قرار می گیرد نباید آن قدر کم باشد که امکان تصمیم گیری نداشته باشد و نیز نباید به میزانی زیاد باشد که وی را دچار سرگردانی کند.

در این مرحله لازم است مسئول معبر درستی اطلاعات دریافتی مخاطب را ارزیابی نماید تا اگر سوال و ابهامی برای وی باقی مانده رفع شود.

۴) مخاطب جدید در صورت تمایل جهت ورود به حکمت سرا و همکاری، حداقل ۲ مورد از جایگاه های معرفی شده را انتخاب می کند.

۳- معرفی تفصیلی (جایگاه جویی مخاطبین جدید حکمت سرا)

در حکمت سرا قبل از این که فرد به عنوان همکار شناخته شود و وظایفی به او محول گردد لازم است بتواند با آسودگی خاطر با حکمت سرا آشنا شود و جایگاه های مورد نظر خویش را شناسایی نماید. مطلوب آن است که مخاطب جدید با آرامش روحی و حس ثمر بخش بودن جایگاهی برای خدمت متقابل خود و حکمت سرا انتخاب کند. جهت رسیدن به این هدف لازم است شخص با نقاط قوت و ضعف، چالش ها، وظایف اصلی جایگاه ها، همکاران و... آشنا شود.

مخاطب جدید جایگاه های انتخابی خود را در یک بازه ی زمانی مشخص بررسی می کند. بازه ی زمانی از طریق گفتگو بین وی و مسئول معبر مشخص می گردد. پیش بینی می شود این بازه ی زمانی برای هر جایگاه دو هفته تا دو ماه باشد. پیشنهاد می شود زمان جایگاه یابی در صورتی که به شناخت متقابل حکمت سرا و مخاطب جدید لطمه ای وارد نشود به حد امکان تقلیل یابد. شناسایی جایگاه ها می تواند به طور متوالی و در بازه های زمانی پی در پی باشد و یا چندین جایگاه به صورت موازی در یک بازه ی زمانی مورد بررسی قرار گیرد.

منظور از بررسی کردن: جهت شناسایی عملیاتی جایگاه های انتخاب شده توسط مخاطب جدید، باید موقعیت جایگاه، هدف و آرمان از ایجاد آن جایگاه، همکاران، نقاط قوت و ضعف، وظایف و انتظارات آن جایگاه در نظر گرفته شود. این شناسایی می تواند تنها در قالب نظاره گری باشد و حتی در قالب خدمت رسانی حداقلی در آن جایگاه بروز یابد.

نکاتی که لازم است جهت جایگاه یابی مورد توجه قرار بگیرد:

- دادن حق انتخاب به مخاطب جدید در حکمت سرا به طوری که فرد احساس امکان انتخاب داشته باشد.

- مطالب مورد نیاز مخاطب جدید به طور شفاف و بدون تواضع بیش از حد و یا مبالغه به وی ارائه شود.

- همکاران عرصه هایی را برای مخاطب جدید ایجاد کنند که وی اجازه تجربه و بررسی همه جانبه جایگاه های انتخابی را داشته باشد.

جهت عملیاتی نمودن نکات فوق مراحل زیر پیشنهاد می شود:

(۱) مسئول معبر موظف است مخاطبین جدید را جهت رصد جایگاه های مورد نظر یاری نماید و با مسئولین مربوطه آشنا نماید.

۲) به مخاطب جدید پیشنهاد می شود که زمان های ثابتی از ساعات هفتگی خود را جهت همکاری و آشنایی متقابل با مسئول هر جایگاه تنظیم کند.

۳) مسئول هر جایگاه شرایطی را ایجاد کند تا مخاطب جدید بتواند جایگاه مورد نظر خود را از بین گزینه هایی که با مسئول معبر هماهنگ کرده به طور مناسب و مطلوب بررسی کند. برای این مهم پیشنهاد می شود مسئولین جایگاه ها فرم هایی را که توسط مسئول معبر ارائه می شود در طول بازه زمانی که مخاطب جدید تعامل دارند تکمیل کنند. این فرم ها دو قسمت اصلی دارد که مخاطب جدید و مسئول معبر می توانند با ارزیابی مسئولین هر یک از جایگاه ها از این دو قسمت استفاده کنند:

۱- میزان توانمندی مخاطب جدید در هر یک از جایگاه ها مشخص می شود.

۲- میزان مفید بودن جایگاه ها برای مخاطب جدید تعیین می شود.

۴) مخاطب جدید نیز همچون مسئول جایگاه لازم است نتایج تعامل خود را با جایگاه هایی که تجربه نموده است به مسئول معبر منعکس گرداند. این انعکاس نیز همچون آن چه در مرحله سوم بیان شد شامل دو قسمت اصلی است. توصیه می شود مخاطب جدید در

قالبی مکتوب هم میزان بهره مندی خود از جایگاه را بیان کند و هم میزان سودمندی که می تواند برای جایگاه داشته باشد را پیش بینی نماید.

ذکر دو نکته حائز اهمیت است:

- در صورتی که مخاطب جدید در زمان معین شده جهت جایگاه یابی با جایگاه جدیدی آشنا شود و احساس کند که آن جایگاه می تواند جزء گزینه های جایگاه یابی اش باشد می تواند از طریق ارتباط با مسئول معبر و یا هماهنگی با وی آن گزینه را به گزینه های جایگاه یابی خویش اضافه کند.

- مخاطب جدید در صورت نیاز به شناخت بیش از زمان معین شده می تواند از طریق هماهنگی با مسئول معبر و جلب رضایت مسئول جایگاه مدتی را به فرصت جایگاه یابی خود بیفزاید.

۴- انتخاب نهایی (جای گیری مخاطب جدید در جایگاه منتخب)

مهم ترین موضوعی که در جای گیری افراد در جایگاه های مختلف حکمت سرا باید در نظر داشت این است که:

قرار نیست افراد به عنوان خدمت گزار مطلق تلقی شوند. مطلوب آن است که تمام همکاران حکمت سرا در تلاش باشند که از بیش ترین خدمات حکمت سرا بهره مند شوند و در مرتبه ی دوم و در حد توانشان بیش ترین خدمت رسانی را به حکمت سرا داشته باشند. در صورتی که تقدم استفاده ی همکار نسبت به حکمت سرا محقق نشود حکمت سرا با چالش بزرگی رو به رو می شود که اگر در کوتاه مدت با نقاط ضعف آن چالش مواجه نشود قطعا در بلند مدت نقاط ضعفی در حکمت سرا ایجاد می شود که می تواند ضربه های مهلکی وارد کند که به بعضی از این ضربه ها در بخش پنجم اشاره شده است.

نکاتی که لازم است جهت جای گیری مورد توجه قرار بگیرد:

- مخاطب جدید قبل از شروع به همکاری باید این نکته را دریافته باشد که از طرف شورای راهبردی تا زمانی حق همکاری در جایگاه خود را دارد که آن همکاری در راستای رشدش باشد و در غیر این صورت شخص حق ادامه ی همکاری در حکمت سرا را ندارد.

- مخاطب جدید باید با آشنایی کامل وارد حیطه ی همکاران شود.
- مخاطب جدید جهت ثبت مشخصات خود و شروع به همکاری لازم است به مسئول جانمایی و مسئول جایگاه مربوطه معرفی شود. (مسئول جانمایی فردی است که گزارش سوابق همکاری و نحوه ی فعالیت همکاران حکمت سرا تحت پوشش، نظارت و پیگیری وی قرار دارد).

جهت عملیاتی نمودن نکات فوق مراحل زیر پیشنهاد می شود:

- ۱) مسئول معبر باید مطمئن شود که مخاطب جدید مرحله ی جایگاه یابی را به خوبی گذرانده است و فرم های مربوط به خودش را به درستی تکمیل کرده باشد. پس از آن که فرم های تکمیل شده توسط مخاطب جدید و مسئولین جایگاه های مربوطه به مسئول معبر ارائه شد مخاطب جدید به کمک مسئول معبر و یافته های جایگاهش را انتخاب می کند و به تایید مسئول معبر می رساند. مسئول معبر نیز شرایطی را فراهم می کند که مخاطب جدید با مسئول جایگاه مربوطه هماهنگ شود و مسئول جایگاه نیازها و وظایف را به طور شفاف بیان کند و در صورت توافق جایگاه همکاری مخاطب جدید قطعی می شود و مخاطب جدید را به عنوان همکار جدید به مسئول جانمایی حکمت سرا معرفی می گردد.
- ۲) آخرین گام که محصول فرآیند معارفه ی متقابل مخاطب جدید و حکمت سرا می باشد انتخاب نهایی مخاطب جدید در عرصه ی فعالیت در حکمت سراسر است و بدین وسیله همکاری مخاطب جدید در جایگاه انتخابی آغاز می گردد.

نمایه ی اجمالی گام های ده گانه در معبر

۱. مخاطب جدید سوالات خود را از مسئول معبر می پرسد.

۲. مسئول معبر براساس شناخت مخاطب یا نیاز حکمت سرا حداقل یکی از مستندات را در اختیار مخاطب جدید قرار می دهد.

۳. مسئول معبر حداقل سه جایگاه را به مخاطب به صورت اجمالی معرفی می کند.

۴. مخاطب حداقل دو جایگاه را انتخاب می کند.

معرفی
اجمالی

۵. مسئول معبر، مخاطب را با مسئولین جایگاه هایی که انتخاب کرده معرفی می کند.

۶. مخاطب جدید زمان های ثابتی را از هر هفته ی خود جهت آشنایی گام به گام با مسئول جایگاه تنظیم می کند.

۷. مسئولین جایگاه امکانات شناخت از جایگاه را از طریق تعامل با مخاطب جدید برای وی فراهم می کنند و گزارش این تعامل را به مسئول معبر ارائه می دهند.

۸. مخاطب نتایج تعامل خود با جایگاه های مورد تعال را به مسئول معبر ارائه می دهد.

معرفی
تفصیلی

۹. مسئول معبر براساس نتایج دریافتی از مسئولین جایگاه ها و نظر نهایی مخاطب جدید یکی از جایگاه ها را به

عنوان موضوع فعالیت مخاطب جدید تایید کرده و به افراد زیر اعلام می کند:

الف) مخاطب جدید ب) مسئول جایگاه ج) مسئول جانمایی

۱۰. مخاطب جدید در جایگاهی که انتخاب نهایی کرده و معرفی شده همکاری خود را شروع می کند.

انتخاب
نهایی

۵- محاسن و آفات

محاسن:

- ۱) ورود مخاطبین جدید به حکمت سرا ساختارمند می شود.
- ۲) مخاطبین جدید جهت ورود به حکمت سرا با واحد مشخصی مواجه می شوند تا مانع سرگردانی ایشان شود.
- ۳) جای گیری مخاطبین جدید با یک آشنایی اولیه همراه است و حداقل اطلاعات مورد نیاز را جهت فعالیت در حکمت سرا دریافت کرده اند.
- ۴) مخاطبین جدید با انگیزه وارد حکمت سرا می شوند.
- ۵) مخاطبین جدید با یاری مسئول معبر جایگاه خود را انتخاب می کنند.
- ۶) باعث ایجاد حس خدمت دهی و خدمت گیری در افراد می شود.
- ۷) به مدیر حکمت سرا کمک می کند تا فعالیت های مختلف به روز رسانی فعال شود.
- ۸) مخاطبین جدید نسبت به حکمت سرا دید کلی پیدا می کنند و در این صورت با همهی جایگاه های پیش رو آشنا می شوند.

آفات:

- ۱) مشغول شدن مخاطب جدید در حکمت سرا زمان بر می شود.
- ۲) مسئول معبر و مخاطب جدید از بعضی فعالیت ها غافل می شوند.
- ۳) به دلیل حضور مخاطب جدید به عنوان بیننده ، خلل اجرایی در فعالیت های حکمت سرا ایجاد می شود.